

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: **Védőben:**
Egy hóra . . . 1 kor. Egy hóra . . . 1 kor. 50-50.
Negyedévre 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Feladv. szerkesztő:
Dr. NESEDŐS LORÁNT.
Kiadók és lapkiadók:
HOFFMANN és KROGOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piaoz-utca 49. szám.

Harc? Miért?

Debreczen, július 10.

Két nap múlva megkezdődik a képviselőház a véderőjavaslat tárgyalását. Az öt napos szünet alkalmat nyújt a vita esélyeinek higgadt mérlegelésére. Azok az események, amelyek a szünetet közvetlenül megelőzték, nagyban hozzájárultak a helyzet tisztázásához. Ilyen hatása volt különösen a miniszterelnök kijelentéseinek a közel jövő nagy reformjairól. Ma is hallani még nagyon különböző szélsőségekben járó véleményeket a véderővita várható kifejezése felől, de az ország népe nem tudja elképzelni, hogy a véderőjavaslat körül miért törjön ki ekkeseredett végsőkig menő küzdelem, harc. Miért?

A javaslatok tartalma nem komoly casus belli. Érthető, hogy az ellenzék, kivált annak szélső árnyalata, a nemzeti aspirációknak minél teljesebb megvalósulását szerette volna látni ebben a reformban. De az ellenzék tapasztalatból tudja, a maga példáján győződött meg róla, hogy a kormányon — főleg közös ügyekben — nem lehet mindazt megvalósítani, ami más helyzetből tekintve üdvösnek látszik, hanem számolni kell az adott viszonyok között való kivihetőség követelményeivel. Azt pedig az ellenzék sem vonhatja jóhiszeműen kétségbe, hogy a Héderváry-kormány a katonai kérdések megoldásában nemzeti szempontból is elért annyit, a mennyi egyáltalában elérhető volt, az pedig éppen nem csekélység. A katonai szolgálat idejének leszállítása és teljesítésének többféle

megkönnyítése, a magyar honvédségnek első rangu hadsereg színvonalára emelése, a magyar hivatalos nyelv térfoglalása a közös hadseregben — elvitatathatatlanul nagy eredmények, le nem becsülhető értékek a magyar nemzeti célok szempontjából. Hatásuk meg is látszott a bizottsági tárgyalásokon, ahol az ellenzéki tagok nem helyezkedtek kibékihithetetlenül támadó álláspontra a reformjavaslatok ellen, sőt egyben-másban még az elismerést sem tagadhatták tőlük meg egészen.

Mégis élet-halálharcot indítanak a Házban? Miért? Minthogy a véderőjavaslatok tartalmával nem, ennél fogva csupán taktikai okkal tudnák ezt megmagyarázni. Aztal, hogy a véderőreform elleni kiméletlen támadással a választójog reformját akarják kicsikarni. Erre azonban nincs szükség. Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök és belügyminiszter minden alkalommal, mikor erről a kérdéstről nyilatkozott, határozottan kijelentette, hogy a népképviselő reformját sürgős feladatnak tekinti, még pedig az általános szavazati jog alapján, pluralitás nélkül. Azt is kijelentette, hogy a javaslat anyagának nagy része már össze van gyűjtve s csupán a népszámlálás adatainak a földolgozására vár a tervezet elkészítésével. Ahoz az ellenzéki indítványhoz teljes készséggel járult hozzá, hogy a statisztikai földolgozás megsürgettesse. Részletek felől a tervezet elkészítése előtt természetesen nem nyilatkozhatott, de pártkülönbség nélküli mindenki megnyugodhatik abban, hogy az általános és nem pluralitásos szavazati jogon alapuló választójogi

reform törvényjavaslata már a közel jövőben a Ház asztalára és tárgyalásra kerül. — Biztosíték erre nézve Khuen-Héderváry szava, egyénisége, eddigi működése és az a tökéletes pontosság, amelylyel lépésről-lépésre halad programja betöltésében.

Mégis késhegyig menő harc a véderőreform ellen? Miért? A sorrend kedvéért?

Az tagadhatatlan, hogy a véderő mai állapota nem nyújt kifogástalan biztosságot, már pedig az állam, a nemzet, a haza biztossága mindenek előtt való. Továbbá: a véderő reform javaslatai készen vannak, a másik reformé azonban nincs és nem is lehet készen, a míg bizonyos mellőzhetetlen segédmunkálatok befejezést nem nyernek. Végül: ha ez a parlament mind a két reformot meg akarja valósítani, ezt csak ebben a sorrendben teheti, mivel a népképviselő megreformálása után természetesen át kell adnia helyét az új parlamentnek s nem foghat oly nagyszabású alkotásba, mint a katonai kérdés rendezése. Ezt az ügyet pedig elintézetlenül hagyni az utódra az ügy sürgőssége miatt sem szabad.

Igy tekintve a dolgokat, sehogy sem lehet okot találni obstrukcióra, a politikai pártok élet-halál harcára. A helyzet oly világos, hogy nincs mit tünődni rajta. Meg kell csinálni mind a két reformot, még pedig a helyes, az észszerű, az egyedül lehetséges sorrendben. A kormány nem paktál, nem köt kompromisszumot, de olyan munkarendet ajánl, amelyhez az ellenzék elveinek teljes érintetlenségével is hozzájárulhat s ha nem is látja jónak hozzájárulni, nem szükséges, hogy ádáz küzdelmet indítson ellene.

Romantikus asszonyok.

Azt mondják, hogy korunk nem kedvez a romantikának és nagyon is józan. A romantika csupán ott hajt szelid kék virágokat, ahol sejtnek, álmodoznak és kutatnak, de ahol már mindent tudnak, ott nem tenyészik. Ezért voltak a fiatal leányok mindenkör őrzői a romantikának, de mert mostanában az élet nem zár el titkokat előlük, a romantika szent tüzét sem élesztgetik. — Az asszonyokról manapság kevés poétikusát mondanak, de aki a vasuti kocsiokban megfigyeli őket, amint ábrándozva tekintenek a kéklő messzeségbe, az tudja, hogy nem semmiségeken, öltözéken és udvarlókon jár az eszük, hanem ezek a szépen fésült csinos fejek mélyebb gondolatokat zárnak magukba.

A nők mindig valami rendkívüli, előre nem képzelt eseményre várokoznak és az ismeretlennek, az elkövetkezendőnek ez a várása a nők romantikája. Ez a romantika azonban nem fejlődik az élet nemismeréséből, hanem egészségesebb és az ismereteken túl lejjed. A hajdani asszony beárta az eseményeket, míg a modern nő megelőzi és féltetőn eléjük megy, mert a rendkívülit minden lépten-nyomon megtalálhatja. A nőnek

nagyobb hajlandósága van az utazásra, mint a férfiak és még a régi romantika kisvárosi volt, a mainak éppen a nagyvárosiasság a fő jellemvonása.

Hamis jelszava a mai társadalomnak, hogy a nőből kiveszett a romantika iránt való hajlam. Nem halljuk-e csaknem naponta, hogy egy fiatal leány csökönyösen ellene szegül egy ugynevezett kedvező házasságnak, mert a boldogságról más álmokat táplál. Ezt természetesen a józan és felvilágosodott, éppen nem romantikára hajlandó szüldők ostobaságnak minősítik. Hogy ha ezek az ábrándos ifjú hölgyek józanabban néznék az életet, sokkal megelégedettebbek lennének; de valami üzi, hajtja őket, hogy eltávolodjanak az élet hétköznapiasságától. Van egy szó, amit a nők mostanság sűrűn használnak:

— Nem érdekes ember!

Akít így jellemeznek, az körülbelül meg szünt létezni a részükre. — Érdektelennek tartanak a nők minden egészséges, megelégedett, egyszerű embert, aki olyannak látszik, mint amilyen, nem szövevényes, kiismerhetetlen lélek. A félig kész, kapkodó, nyugtalan emberek még nyújthatnak meglepetéseket, az ilyen nyílt és becsületes fickókat az első negyedórában tökéletesen ki lehet ismerni, tehát unalmasak, hétköznapiak,

szóval: nem érdekesek és egyáltalán nem csiklandozzák e romantikus nőcskék fantáziáját.

Meg kell csak kérdezni az apákat, akik leányaikat jól akarják férjhez adni és melyik szülő ne óhajtana ezt, hogy mennyit kell szenvedniük leányaik romantikus hajlamai által.

Még a legmagasabb körök női sem mentek a romantikától. Egy vérbeli hercegnő, aki cigánnyal szökök meg, királyi korona várományosa, aki egyszerű nyelvmester oldala mellett kereste és meg nem találta a boldogságot, vagy egy másik főhercegnő, aki egy fiatal tisztért hagyta el családját, ezek a modern romantika Nórái. Még a józan Amerika női sem mentesek a romantikától. Harrimann vasutkirály leánya fiatal festőhöz ment feleségül és a példáját nem egy dollárkirálynő követte azóta.

A romantika nem mindig azokat a nőket ejti hálójába, akik sok idővel rendelkeznek, mert a kenyérkereső és tevékeny nők körében még többször találkozunk ilyen romantikus tettekkel, talán az ellentétek keresésének elvénél fogva. Kinövésai a mai romantikának is vannak, de nagy általánosságban egészségesebb és szilárdabb alapokon áll, mint kissé vizenyős előde, a régi szentimentális romantika.

Valódi anyagi

és hazai gyarmányu gyapjuszövet
Weisz Adolf

ujdonzágokat legnagyobb választékban, szigorú szabott árak mellett szerezhetjük be posztó nagykereskedőnél, Debreczen, Kossuth-utca 1 sz. alatt.
::: Első Debreczeni Takarékpénztár ujonnan épült palotájában. :::

Hajdúvármegye az új püspökhöz.

A közigazgatási bizottság ülése.

Hajdúvármegye közigazgatási bizottságának ülésén ma meleg hangú szavakban nyert beigazolást az a szeretet és tisztelet, amely az új református püspök, **Baltazár Dezső** dr. személye iránt mindenütt él s az az öröm és megelégedés, amelyet püspökké való megválasztása keltett.

Ez érzéseknek adott kifejezést **Domahidy Elemér** főispán, amidőn elnöki megnyitójában megemlékezett Baltazár Dezső dr-nak püspökké történt megválasztásáról.

(*Baltazár Dezső üdvözlése.*)

A főispán örömeinek adott kifejezést a felett, hogy a tiszántuli református egyházkerület Baltazár Dezső dr-t választotta meg. Hajdúvármegye szülötte ő. Kiváló, érdemes és szorgalmas tagja volt a közigazgatási bizottságnak is. Az egyházkerület községekkel impozánsan nagy szavazattöbbséggel emelték őt most a püspöki székre, ahol az egyháza és vármegyéje javára bizonyára nagy tudásával és szeretetével sokat fog tenni. Indítványozza, hogy Baltazár Dezső dr-t, a tiszántuli református egyházkerület új püspökét a közigazgatási bizottság üdvözölje.

Az indítványt a bizottság tagjai nagy lelkesedéssel és általános helyesléssel fogadták el és kimondták, hogy e tárgyban hozott határozatukat Baltazár Dezsővel jegyzőkönyvi kivonaton közlik.

(*Az alispán jelentése.*)

A lelkesedéssel hozott határozat kihirdetése után kezdték meg az előadók jelentéseik előterjesztését, amelyeket a bizottság tudomásul vett.

Az alispán jelentése szerint a közbiztonsági állapotok kielégítőek voltak. Kiadtak összesen a múlt hónapban hat utlevelet. Kivándorlás volt Amerikába Hajduböszörményből és Nádudvarról.

(*Az adózás.*)

Ternovszky Alajos királyi pénzügyigazgató bejelentette, hogy az adózási viszonyok kedvezőek voltak. Befolyt állami egyenes adóiban 54,174 korona, hadmentességi díjban 410, bélyegjövődékben 136,525 korona, jogilletékben 36,185 korona, díjjövődékben 395 korona, dohányjövődékben 35,343 korona, határvámjövődékben 33,596 korona, fogyasztási és ital adóban 17,823 korona. Adtak összesen 11 esetben halasztást. A III. osztályú kereseti adó, a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyesület adójának tárgyalását e hó 17-én kezdik meg.

(*Közegészségügy.*)

Losonczy Álmós főorvos jelentése szerint a közegészségügyi állapotok kedvezőek voltak. A születések száma nagy, a halálozásoké mérsékelt volt. A heveny fertőző betegségek enyhé lefolyásúak voltak. Megbetegedés volt ronesoló toroklob 11, halálos végű 1, kanyaró 56, halálos végű 1, számarhurut 62 (Nádudvaron 48), fültömrigylob 4, bárányhimlő 15, gyermekágyiláz 2, mindkétszer halálos végű. Veszett állatok öt embert martak meg. Baleset következtében 6 ember vesztette életét. Öngyilkos 3 ember. A halálokok legnagyobb számát a tüdővész és a bélhurut okozta. A kolera ellen minden intézkedés megtörtént. Született 544 egyén, meghalt 317.

(*Állategészségügy.*)

Reitz János főállatorvos bejelentette, hogy az állategészségügyi viszonyok júniusban kedvezőtlenebbek voltak. Újra föllépett a száj- és körömfájás, a lépfene, a takonykór és sertésvész. A különböző állatbetegségekkel fertőzött községek a következők: Hajduböszörmény, Hajdúhadház, Nádudvar, Hajdúdorog, Tiszacsege, Hajdúszoboszló, Tetétlen, Vámospércs.

(*Egyéb jelentések.*)

Az összes iskolákban kiosztották a miniszter által küldött Tudnivalók a koleráról című füzetet. A megüresedett tanítói állásokra meghirdették a pályázatokat. A kultuszminiszter a nánási zsidóiskolának 2016, a tiszacsegei református iskolának 206 korona tandíjkárpótlást utalványozott. Nyugdíjazták Nagy Ambrus téglási, Márk Imréné hajdunánási, Sebestyén József tiszacsegei tanítókat. — Csánky Viktor hat heti szabadságideje alatt Balga István dr. segédtanfelügyelő helyettesíti.

Tudomásul vette végül a közigazgatási bizottság, hogy a tiszafüred—úifehértói törvényhatósági ut harmadik szakasza és az egykei vasúti hozzáfáró elkészült. a hajdunánási Hunyadi-utca építési munkái pedig folyamatban vannak.

A hortobágyi öntöző csatornák.

Az állam háromezer holdas kísérleti telepe.

Az annyiszor hangoztatott, sürgött kérdés, amelytől a város vezetősége a földmívelési források szaporodását várja és reméli, a Hortobágy hasznosításával kapcsolatos öntöző csatornák kérdése a mai nappal dülőre jutott. A földmívelésügyi miniszter ma leküldte a terveket és az öntöző csatornára vonatkozó iratokat, amelyek közt legfontosabb az a szerződés tervezet, amelyet Debrecen város és a földmívelésügyi miniszter közt létrejövő ügyletet szabályozna. A kihasználandó és öntöző csatornával ellátandó 3000 hold területet ugyanis az állam használná 50 éven át kísérleti településként, hogy a telep tiszta jövedelmét a városnak adja át. A város a csatornák létesítéséhez 500000 koronával járulna hozzá, de egyéb költséget nem viselne. A szerződést, amely az egész dologról fölvilágosítást ad, itt közöljük:

A hasznosítás célja.

Az öntöző csatornák céljáról a szerződés első része ezeket mondja:

Mely egyfelől a m. kir. kincstár képviseletében a m. kir. földmívelésügyi miniszter jóváhagyásával fentartásával a debreceni m. kir. kulturmérnöki hivatal, másfelől Debrecen sz. kir. város közönsége képviselőiben Kovács József polgármester között, a hortobágyi pusztát egy részének a Tisza vizéből való öntözése és jobb gazdasági kihasználása tárgyában a következőket kötetelt:

1. Debrecen sz. kir. város a tulajdonát képező Nagyhortobágy pusztájának az Ohat néven ismert birtokhoz tartozó abból a részből, amely a Tisza folyóhoz legközelebb esik, okszerű állattenyésztés, a szikes talajrészek javítása, ezek javításával állandó legelő létesítése és ezeknek úgy Debrecen sz. kir. város, mint a vidék gazdaközönségével leendő megismertetése céljából jelen szerződés jogérvényes megkötésétől számított legkésőbb 3 hónap alatt átenged a m. kir. földmívelésügyi miniszteriumnak kísérleti településként ötven évi korlátlan használatra 3000, azaz háromezer katasztrális holdnyi területet. Az átadással egyidejűleg ezen 3000 holdnyi területnek a Tisza vizéből szivattyúzással, az idefüzött tervek szerint való öntözési berendezése céljából rendelkezésre bocsát 500000 korona összeget.

A föltételek.

2. Kötelezi magát a város, hogy a jelen szerződés jogerőre emelkedése után az említett tervek szerint készítenő vízmű hatósági engedélyezése iránt a lépéseket azonnal megteszi, továbbá, hogy a csatornák létesítéséhez szükséges területeket, amennyiben azok saját tulajdonát képezik, ingyen átengedi, amennyiben pedig erre a célra idegen területeknek szolgálommal való terhelése,

vagy kisajátítás után való megszerzése való szükségessé, ez irányban az eljárást azonnal megindítja.

3. A m. kir. kincstár a sz. kir. város közönsége által kitűzött közérdekű célokra való tekintetből kísérleti településként 50 évi használatra átveszi a 3000 katasztrális holdnyi területet azzal a kötelezettséggel, hogy a hatósági engedély elnyerése a területnek átadása s az 500000 koronának rendelkezésre bocsátásától számítva a lehetőséghez képest két év alatt az öntözési berendezést a terveknek megfelelőleg létesíti s ez uton az átvett területre a Tiszából másodpercenként legalább 1200 liter vizet vezet. A város által rendelkezésre bocsátandó 500000 korona teljes egészében a terv szerinti szivattyú telep, öntöző főcsatorna és a terület belső berendezésére fordítandó s amennyiben az ezek létesítésére nem volna elegendő, a költségtöbbletet a kir. kincstár fedezi anélkül, hogy ennek egészben vagy részben való megtérítésére a várossal szemben igényt formálhatna.

A város haszna.

4. A kísérleti telep tiszta jövedelme Debrecen sz. kir. várost illeti. Ennek kiszámítási költségek lesznek leintendők s az üzemköltségbe nem számíttatnak be a földmívelésügyi miniszterium ama tisztviselőinek díjai és utazási költségei, akik az öntözési mű létesítését, azután pedig a kísérleti telep üzemét vezetik és ellenőrzik. Köteles a kir. kincstár a kísérleti telep üzemének összes bevételeit és kiadásait pontosan feltüntető könyvet vezetni s minden gazdasági év végével október 31-én, legkésőbb azon év december hó 31-ig tartozik az üzem eredményét feltüntető szabályszerű okmányokkal igazolt számadást készíteni, a számadást a mutatózó haszoneredménnyel együtt Debrecen sz. kir. város tanácsának rendelkezésére bocsátani, illetve a pénzüsszeget Debrecen sz. kir. város házipénztárába beszállítani.

A városi tanács igazolt megbízottjának év közben is joga lesz a könyvelést a vonatkozó jogerős törvényhatósági bizottsági hállet megvizsgálni és ellenőrizni.

5. A terület belső berendezése tekintetében a m. kir. kincstár szabadon rendelkezik. A terület kihasználása s az ott termelt takarmányneműek értékesítése tekintetében pedig csak arra vállal kötelezettséget, hogy a takarmány felesleg eladásánál egyenlő áránlat mellett a debreceni gazdáknak elsőbbséget biztosít és hogy az általa megállapított legeltetési bérért s legeltetési feltételek mellett elsősorban Debrecen város gazdaközönségének állatait fogadja el legeltetésre.

Ezenkívül biztosítja a városnak gazdálkodással és állattenyésztéssel foglalkozó lakosai részére azt, hogy kizárólag ismeretek gyűjtése és tanulás céljából a városi tanács megbízottjával megállapítandó módon és időben a gazdasági kezelést megtekinthetik s annak költségei felől tájékozódást szerezhetnek.

A vízmű átvétele.

6. Beleegyezik a m. kir. kincstár abba, hogy az öntöző művek kiépítésétől és hatósági felülvizsgálatától számított tíz év után a város a létesített összes műveket és berendezéseket minden érték megtérítése nélkül bármikor saját kezelésébe átvehesse, úgy azonban, hogy az átvétel, illetőleg átadás napja csak október 1-re eshetik.

A város az átengedett birtok visszavételére irányuló szándékról, az erre vonatkozó okmányokkal való összehasonlítás mellőzöt bementatása mellett a m. kir. földmívelésügyi miniszter kívánni fogja. Ez újabb 1. előtt legalább félévvel előre értesíteni tartozik.

7. Amennyiben a város 50 év lejártá előtt a 6. pontban biztosított átvételi jogával élve, saját kezelésébe veszi át a szivattyú telepet és a főöntöző csatornát, köteles lesz

Koncz József fest és vegyileg tisztít mindennemű ruhát, valamint csipke és szövet függönyöket kifogástalanul. Telefon szám 701. Debrecen. Gyár és főüzlet Arany János-u. 10. Fióközlétek Batthyányi-u. 2. Vár-u. 3.

azokat az engedélyokiratban megállapított állapotban annyi évig fenntartani, ahány év még hátra van a szerződéses 50 évből.

Ujabb öntözések.

8. Az 1. pontban körvonalazott 3000 holdon felül a város annak szomszédságában további 3000 hold területet fog átadni a m. kir. kincstárnak akkor, amikor ezen újabb 3000 holdnak csurgalék vízzel való öntözése lehetővé válik és annak átvételét a földmívelésügyi minisztert az illető év október hó 3000 hold öntözésére való berendezés módjának és terjedelmének megállapítása egészen a m. kir. földmívelésügyi miniszter elhatározásától függ. Ennek a második 3000 hold területnek kezelése és használata, a szerződő felek által közösen megállapítandó módozatok szerint a várost fogja megilletni. Az államkincstár az ezen második 3000 hold területnek öntözésére való berendezésére általa fordítandó befektetések megtérítésére a várossal szemben nem fog igényt formálhatni.

A szerződés tervezet utolsó pontjai arról szólnak, miként lép életbe a szerződés, mikor lesz jogerőssé és az esetleges perekben melyik bíróság lesz illetékes.

Őszel megkezdik a munkálatokat.

A tanács mai ülésén foglalkozott ezzel a tervezettel és a földmívelésügyi miniszter ama leiratával, hogy a kérdés mielőbb elintéztet nyerjen és kimondta, hogy a tervezetet előbb a gazdasági, azután a jog és pénzügyi bizottságnak adja ki azzal, hogy azok mielőbb tárgyalják. A tanács ugyanis a dolgot egy rendkívüli közgyűlés elé akarja vinni és pedig olyan időben, hogy a munkálatokat már ez év őszén megkezdhesse a kulturmérnökség.

Debrecen Kecskeméthez.

Részvétátírat a földrengés alkalmából.

Az a rettenetes csapás, amely oly erősen sújtotta a magyar alföld egyik legszebb, legtörekvőbb városát, Kecskemétet, az egész országban megdöbbenést keltett a magyar városokban. Mély megilletődéssel és részvétellel tárgyalta mai ülésén a Kecskemét városát ért katasztrófát Debrecen város tanácsa is, amely a következő részvétátíratot küldte el Kecskemét város tanácsának:

Tekintetes Tanács!

A legbensőbb megilletődéssel értesült Debrecen szabad királyi város tanácsa és közönsége azon nagy katasztrófáról, amely Kecskemét szabad királyi városát és közönségét úgy gazdasági, mint kulturális javaiban az ott folyó hó 7-ikéről 8-ikára virradó éjjelen átvonult földrengés sújtotta.

Még alig némult el az ünnepies örömidám zaja, amelylyel Kecskemét város közönsége az egész országot s azok között a mi városunk gazdaközönségét kebelében ünnepelte, a két magyar város polgárai között élő igaz rokonszenv és testvéri szeretetről téve bizonyosságot és ime már a szorongató félelem foglalta el az ünnepi öröm helyét s a pusztulás szomorú képe borult a jólet és megelégedés városára.

Midőn tanácsunk a városukat és annak közönségét sújtó csapás felett igazi őszinte részvétének ad kifejezést, ugyanakkor kifejezést ad azon reményének is, hogy a szomoruvá lett város mai vezérei az egész társadalom biztosan várható támogatásával fokozott törekvéssel fognak munkálkodni a szomorú romok eltakarítása és a városuk felesztése körül.

Debrecen szabad királyi város tanácsa nevében

1911 július hó 10.

Kovács József, polgármester.

K. Tóth Mihály dr., tanácsnok.

Debrecen város tanácsa ezenkívül jegy-

zőkönyvbe is iktatta mély részvétét a pusztulás felett. A részvétátíratot a mai nap folyamán elküldték.

Ugyancsak részvétátíratot küldtek a debreczeni gazdák is, akiket a legutóbb tartott országos gazdakongresszuson olyan kitüntető szeretettel fogadtak a kecskeméti. A debreczeni Gazdasági Egyesület és a Gazdakör a következő levelet küldte el:

Testvéreink!

Megmozdult a föld lábaitok alatt s a rejtelmes mélységek félelmetes dübörgése megfagyasztotta az emberi szív löktetését s a rázkódó föld remegése palotákat és kunyhókat egyaránt tett romhalmazzá.

A rendkívüli helyzetben csak a józan megfontolás segíthet: mondja nektek Városi Tanácsotok bölcs felhívása, hiszen ő ismeri legjobban a ti szíveteknek erős voltát, hogy ha az egész világ dörögve omlana is össze, rendületlen érnének romjai.

Kecskeméti gazdatársak! a vész óráiban is együtt érez veletek Debreczen gazdáinak szíve.

Debrecen, 1911 július hó 10.

Óvjon titeket a Gondviselés.

A Debreczeni Gazdasági Egyesület és a Debreczeni Gazdakör.

Egy uri leány kalandja.

Merénylet az automobilon.

Szenzációs és a maga nemében páratlanul álló merénylet történt a napokban a fővárosban.

Egy intelligens urileányt ragadott magával egy ismeretlen főúrnak a sofförje s egy elhagyott helyen merényletet követett el a fiatal leány ellen.

Van a fővárosban egy automobil-géprészlet árusító üzlet. Ebben az üzletben kezdődik a rettenetes történet, amelynek áldozata lett a fiatal urileány. Ennek az üzletnek van egy csinos leány vezetője, aki az összes főnöki teendőket meg van bízva. Az üzlet előtt állandóan áll egy-két automobil, itten szerzik ugyanis be a sofförök az automobilaikhoz szükséges alkatrészeket.

Pár nappal ezelőtt, a múlt hét közepén, szintén két automobil állott az üzlet előtt. Közvetlenül a zárás előtt volt az idő, amikor az üzletvezetőnőhöz beállított egyik barátja, egy szintén csinos, elegáns urileány, közeli rokona egy előkelő fővárosi ügyvédnek. A két barát nő üdvözölte egymást és elbeszélgetett. Amint legjavában beszélgettek, belépett az üzletbe Lónyai grófék sofförje és odafordult az üzletvezetőnőhöz:

— Nagysád, jöjjenek velem egy kissé automobilozni. Ráérek most, úgy sincs itthon a gazdám!

A két leány elfogadta az ajánlatot és az automobil megindult. Egy félórai séta után az üzletvezetőnő lakása elé ért az automobil.

— Én itt kiszállok — mondta a leány — s téged is mindjárt hazaröpít az automobil.

A sofför erre nekiindította a gépkocsit, amely gyors iramban száguldott keresztül a városban. A leány egy darabig csak várt, de megsokallta az időt és odafordult a sofförhöz:

— Hova visz? Már régen otthon kellene lenni!

— Ne féljen a kisasszony, — mondotta a sofför, — mindjárt otthon lesz, csak egy kicsit megsétáltatom.

És az automobil száguldott tovább, ki a városból, egy elhagyott helyre. Ott megállt s a sofför az ijedségtől már ugys eszméletlenül levő leányon elkövette a merényletet.

A büntény után a sofför otthagya az elalélt leányt s az automobilt is és megszökött. A szerencsétlen teremtesre csak később akadtak rá az arra járó emberek és kérésére hazaszállították. A megrémült szü-

lők orvost hívtak, aki konstataálta a merényletet.

A szülők az első pillanatban haboztak, hogy családi szempontokból megtegyék-e a feljelentést a sofför ellen, de előkelő ügyvéd rokonuk erélyes fellépésére végre mégis a rendőrség kezébe került a merénylet ügye.

A rendőrség a bestiális soffört letartóztatta és már át is kísértette az ügyészség fogházába.

A véderőjavaslatok előtt.

A pártok értekezlete.

Az ötnapos szünetnek utolsó előtt való napján már hangzik az ellenzék rozsdás alabárdjainak zörgése. A régi, sutbadobott fegyverekről igyekeznek levakarni a régi rozsdát. Ugylátszik az egész dolog, hogy nem is annyira a rozsdás, kicsorbult, életlen fegyverekkel akarnak ők ijesztgetni, hanem a nagy készülődéssel, a rozsdá vakargatásával. És a harci készülődésbe egy-egy elbusult kiáltással bele-bele szól a Kossuth-párt is. Hogy ők is harcolni fognak a véderő javaslatok ellen, hogy ők is megmutatják.

A Justh-párt részéről még érthető a láрма, ők most azon erősködnek, hogy előbb kell a választói jog reformja, aztán jöhet a véderőjavaslat, de a Kossuth-pártnál igazán nem érthető. Hiszen nekik a választójog sem kell, pedig a kormány azt is megakarja és meg fogja csinálni.

A harci láрма azonban ma már senkit sem ijeszt meg. A munkapárt komolyan készül a tárgyalásokra. A miniszterelnök megmondta a programot: a véderőreformmal ki kell küszöbölni ezt a kérdést a magyar közéletből s azután jöhet a nyugodt, becsületes alkotás, az igazi munka ideje.

A pártok most foglalkoznak a javaslatokkal s szerdán megkezdődik a véderővitat.

Apártok értekezlete.

A munkapárt kedden este hat órakor tart értekezletet Perczel Dezső elnöklése mellett. A törvényjavaslatot Solymossy báró, a véderőbizottság előadója ismerteti és ajánlja elfogadásra. Az értekezleten a kormány nevében Hazai Samu honvédelmi miniszter fog az esetleges felszólalásokra reflektálni.

A Kossuth-párt értekezletét Tóth János kedd délután hat órára hívta össze. A véderőjavaslatot Kelemen Béla fogja ismertetni. A párt álláspontjára és a vitában való részvétel módozataira Apponyi Albert gróf tesz indítványt.

A Justh-párt szerdán este hat órakor tart értekezletet Justh Gyula elnöklésével. A Justh-párt már mult értekezletén foglalkozott a véderőjavaslattal Bakonyi Samu előadásában és a vita vezérszónokául Bakonyi Samu jelölte ki. A holnapi értekezleten a fölött fognak dönteni, hogy a további vitában mi módon vegyen részt a párt.

Lesz-e együttműködés?

Az ellenzéki politikusok körében most nagy izgalmat okoz, hogy az ellenzék, a Justh- és Kossuth-párt fog-e együttműködni. Arról is szó volt, hogy vitarendező bizottságot fognak kiküldeni úgy a Kossuth-, mint a Justh-párt és ezek a bizottságok fogják megbeszélni és előkészíteni a teljes harmónikus együtt működést.

A dolog azonban sehogy sem jutott előre, a harci kedv sem nagy, az egyesülési kedv még kevesebb.

A szerdai ülés.

A szerdai ülésen az elnöki jelentések után az agrár bank és a városi kölcsönökről

Legjobb a Békési Róza „Csont” szappana

szóló törvényjavaslatok harmadszori olvasása következik s ezek után a véderőjavaslat. Solymossy báró a véderőbizottság nevében hosszabb beszédet mond. Az ellenzék részéről az első szónok Apponyi Albert gróf lesz a Kossuth-párt nevében.

A munkapárt tagjai nem igen fognak részt venni a vitában, nem akarván ez által is nyújtani a vitát. Ha a szerdai ülésen munkapárti szónok nem jelentkezik, akkor Apponyi Albert gróf után Bakonyi Samu fejti ki a Justh-párt álláspontját.

A pusztulás Kecskeméten

A király érdeklődik a szerencsétlenség iránt.

Ujabb részletek a katasztrófáról.

A várost romboló dübörgés nyomán reszkető némaság illi meg a lelkeket, a magyar alföld gyönyörű városában, Kecskeméten. A félig rommá lett, félig romnak készülő városban katonák, polgárok, egysorban igyekeznek eltakarítani az utcákról a rettenetes pillanatok nyomait, hogy ezután neki láthassanak a félredült falak és meggörbült kémények résein át vigyorgó veszedelmet elkergetni. Azt lehetett hinni, hogy az első pillanatok rémlátásai tulzottn mutatták a katasztrófa borzalmait, de az újabb tudósítások azt igazolják, hogy a pusztulás olyan, amilyenről a legrikítóbb és legsötétebb színekkel sem lehetne tulzó, hazug képet festeni. A borzalmak borzalma nagyobb volt, mint hitték és látták.

Ma az ország minden részéből résztvevő meleg hangú táviratok érkeztek Kecskemét város polgármesteréhez, Kada Elek drhoz. Ezek közt ma érkezett meg a magyar kormány és magyar miniszterelnök távirata és az az értesítés is, hogy ő felsége is érdeklődött a szerencsétlenség iránt.

A mai jelentések a következők:

Az újabb földindulás.

Kecskemétről jelentik: Szombaton éjjel 11 óra körül lassu morajja gyenge földrengés volt érezhető. Vasárnap délelőtt 9 órától délután 2 óráig orkánikus szélvihar dühöngött eső nélkül. Este 9 órakor erősebb, két másodpercig tartó földrengés volt, miközben a megrongált házakról hullott a vakolat. Az utászok Budapestről Kecskemétre érkeztek. Számos család hagyja el a várost. A lakosság az éjjelt a szabadban töltötte. Egész éjjel katonai őrszolgálatok cirkálnak. A Beretvás-féle szállodát veszélyes volta miatt a hatóság lezáratta.

A kórház 46 ágyra berendezett épülete annyira megrongálódott és a betegek oly izgalmakat álltak ki, hogy tegnap valósággal megrohanták Pataky Zoltán dr. tiszti orvost s kérték, hogy helyezze őket biztonságba, ami azonban nem volt kivihető. A 40 beteg közül ezért 14 eltávozott a kórházból. Szombati Sándor 82 éves nyugalmazott máv. főellenőr a földrengés izgalmaitól annyira megbetegedett, hogy tegnap meghalt.

A nyomoruság részletei.

Kecskemétről a szombat éjjeli katasztrófáról a következő részleteket küldi be tudósítónk: A földrengés okozta katasztrófa szomorú képéről csak a nagy kiterjedésű város bejárásával lehet tiszta fogalmat alkotni. Az egész városban egyetlen egy sértetlen ház se maradt. Igen sok ház külső, utcai részén alig látszik rombolás, csak a szobában.

Az állomáson lakó máv. hivatalnokok összes butorait teherkocsikba rakták, éjjeli

alváásra pedig II. osztályú kocsik szolgálnak. A felügyelőségtől az összes vasuti személyzet és családjai részére alváásra tíz Pullman-kocsit kértek. A földrengés után reggel 4 órakor indult első személyvonat utasainak nem adtak jegyet, mert egy pénztárosnő sem volt rábirható a jegykladásra. A földrengés legnagyobb hatása a Mária városban és az ugy nevezett Citrom-szigeten látható. Az utóbbi, mely hat éve épült, teljesen tönkrement. A földrengés alkalmával lehullott nehéz tárgyak számos embert megsebesítettek. A legtöbb kulcsossal bezárt ajtó és kapu felpattant és összetört. A városháza főbejáratának üvegezett vasajtaja, mely 8 év óta van bezárva, felpattant. Igen sokan a földrengést megelőzőleg villámszerű fény fellobbanását látták. A földrengés pillanatában ugyanis a város összes villamos lámpái elaludtak. Ezeknek a lámpáknak fellobbanását igen sokan természetű ti tineménynek nézték. Igen sok talajrepedésre akadtak Kecskeméten és környékén. A Mária-hegyen egy két-három négyszögmeternyi területen széles talajrepedést találtak, amelyből gőz párolgott és iszap tört elő. A gyárkémények annyira megrongálódtak, hogy valamennyit le kell bontani. A konzervgyár kéménye középen eltört, a gőzmalom, a gyufagyár és téglagyár kéményei pedig minden pillanatban ledőléssel fenyegetnek.

A megrémült lakosság.

Tegnap reggel megkezdtek a városháza romlott részeinek lebontását. A hivatali munka természetesen még napokig fog itt szünetelni.

Szombaton éjjel az utcákon, tereken — vagy nagyobb udvarokban aludt a lakosságnak nagy része vagy a sétatereken tartózkodott reggelig. Miután a vészbizottság az összes templomokat elzárta, az egyes felekezetek a temetőkben tartottak istentiszteletet, illetve misét. Vasárnap reggel a nép százai imádkoztak térden állva a templom bezárt ajtai előtt. Félnek a Kecskeméten különben is gyakori tüzesetektől és erős mértékben feliggatta a lakókat az a körülmény, hogy szombaton este és vasárnap délelőtt több helyütt meghúzták a harangokat, de mindig csak kisebb tüzet jelentettek, amelyet hamarosan elfojtottak. Harkay Jánosné, aki a földrengés alkalmával megőrült, a kórházban most is őrzöng.

Szombaton és vasárnap Kecskeméten igen sok idegen volt, akik azonban csak a pusztulás képét tudták megnézni és a legközelebbi vonattal elutaztak. Kecskemét környékén kisebb mértékben volt a földrengés érezhető és számottevő kárt nem okozott.

A mentési akció.

Lechner Ödön műépítész, aki a kecskeméti városházát építette, a polgármester táviratilag Kecskemétre kérette. A nagyobb épületek szakértői megvizsgálására hétfőn még két fővárosi építész fog Kecskemétre jönni.

Az egész város területén megkezdtek a törmelékek elhordását. Sok ház annyira megrongálódott, hogy le kell bontani. Kada polgármester mindenütt maga intézkedik s a lakosság teljesen megnyugszik az ő erélyes s körültekintő intézkedéseiben.

Az intézkedések sorát azzal kezdték meg, hogy a városházán becsukták a hivatalokat s egy hónapig szünet van. A törvényszéken se tartják meg a kitűzött tárgyalásokat.

A házakból kilakoltatták a lakókat, ideiglenes lakásokról, sátrakról, barakkokról azonban nem gondoskodtak. Az emberek itt-ott maguk ütöttek föl maguknak sátrat, de bizo-

nyos, hogy nemsokára a szegényebb néposztály között a nyomor érezhető lesz.

A belügyminiszter megbízásából Ráday Gedeon gróf főispán érkezett le a városba.

A városi tanács ma rendkívüli ülést tartott és utána hirdetményt bocsátott ki, amelyben atyailag bátorította a megfélemlített lakosságot. A legnagyobb mértékben megrongált házak azonnali lebontására utászcsapatot kértek a 4. hadtest parancsnokságtól s míg ez megérkezik, az itteni helyőrség legénysége végzi ezt a munkát. A közmivességek ugyanis hallatlan árakat követelnek az ilyenmű munkáért. 6—8 koronán alul pl. nem bontanak le egy kéményt és így nem csoda, ha a város lakossága a hatóságot ostromolja és attól követeli a veszélyes házrészek eltávolítását.

Pap György főkapitány pedig valamenyny kecskeméti építészszel tárgyal szerződés fölött, hogy a szükséges javítások minél előbb megcsinálhatók legyenek. A városi tanács ma reggel táviratozott a hadtestparancsnokságnak, hogy a már dolgozó utászszázadon kívül még három utászszázadot bocsásson a város rendelkezésére. A közmivességek kiélemlensége ellen úgy próbálnak védekezni, hogy felkérlik a honvédelmi minisztert, szabad sárgoltassa valamenyny magyar ezredben szolgáló közmivéseket. Ha pedig ez sem segítene és a közmivések tovább is ragaszkodnának a mostani hallatlan követeléseikhez, a hadügyminiszterhez fordulnak Bécsbe és megkérlik, hívja be fegyvergyakorlatra valamenyny közmives foglalkozású tartalékos katonát.

A király és a kormány részvéte.

Bécsből táviratozzák, hogy a király ma jelentést tétetett magának a földrengésről és ama pusztulásról, amelyet Kecskemét szenvedett.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök a maga és kormánya nevében meleg hangú táviratban fejezte ki Kecskemét város tanácsának a kormány részvétét. A belügyminiszteriumba állandóan érkeznek jelentések a földrengésről. Pestvármegyében, valamint Jásznagykunszolgok vármegye községekben károkat a földrengés nem okozott.

Elsülyedt kocsi és ló.

Fővárosi tudósítónk jelenti: Ma az Arena-utno egy kocsi két lóval és három emberrel elsülyedt. Az ut egy hatalmas nagy részén ugyanis egyszerre talajsüppedés támadt, amely által okozott üregbe az emberek és a lovak, kocsival együtt elsülyedtek. Két embert, akik súlyosan megsérültek a kórházba szállították. A rendőrség azonnal elzárta a vízvezeték, gáz- és villamos vezetéseket és elzárta az Arena-uton a közlekedést is, mert további süppedéstől és szerencsétlenségtől tartanak. A helyszínre kiment szakértők megállapították, hogy a földcsüppedés a földrengésnek a következménye.

Színház és művészet.

Javítások a színházban. A városi tanács mai ülésén kimondta, hogy a színházban szükséges javításokat még a szünet alatt elvégezteti. Így a színházban több rossz, korhadt deszkát kicseréltetnek s a függönyzsinórok helyett, amelyek már hasznavehetetlen rossz állapotban vannak, újakat alkalmaz. A munkákkal a mérnöki hivatal bízta meg azzal az utasítással, hogy a színház szeptemberben az új szerződés értelmében az igazgatónak átadható legyen.

Zilahyék Máramarosszigeten. Zilahy Gyula debreceni színtársulata hat heti működés után a közönség lelkes pártfogása

mellett július 2-án fejezte be a nyiregyházi évadot. Nyiregyházán évek óta nem volt ilyen látogatott és fényes szerez. Nyiregyházáról a színtársulat július 6-án tette át állomását Máramarosszigetre, ahol közel három hónapig marad. Bemutató előadásul a Cigányszerelem került színre kitűnő előadásban, amely alkalommal a közönség teljesen megtöltötte a nyári színpadot. Meleg ünnepeltetésben volt részük: Komlóssy Emmának Zilahyné S. Vilmának, M. Tordai Erzsinek, míg a férfiak közül Horváth Kálmán, Torma Zsiga, Deésy és Békési kaptak sok tapsot.

Apponyi nem lesz tanár.

A kormány döntése.

A mai nappal véglegesen s hivatalosan eldöntést nyert az, hogy Apponyi Albert gróf nem lesz egyetemi tanár. Ezzel azután vége szakadt a további kombinációknak, amelyeknek különben se volt már semmi alapja. Mert amikor az egyetemi tanács meghívása hónapokon át nem nyert megerősítést, már tudni lehetett, hogy Apponyi Albert gróf tanárságából semmi sem lesz.

Azonban itt kell megjegyezni azt is, hogy azok is csalódtak, akik bármilyen háttérrel kerestek a meghívás megsemmisülésének. Mert ennek oka nem egyéb, minthogy Apponyi Albert gróf közigazgatási jogot nem taníthat, már pedig az üresedésben levő tanárszék alapítvány, amelyet a közjog és közigazgatási jog tanítására együttesen tett olyan személy, akinek akarata előtt meg kell hajolni s e személy ő felsége, a király.

Az a körülmény, hogy Apponyi tanárságából semmi sem lesz, két módon is nyilvánosságra jutott. Az egyik az volt, hogy a vasárnapi Budapesti Közlönyben, a hivatalos lapban megjelent a hirdetés, amelyben pályázatot hirdetnek a budapesti magyar királyi tudományegyetemen megüresedett államjogi és közjogi tanszékre. Mindenki tudta, hogy más tanszék nincsen üresedésben, mint az, amelyre Apponyi Albert grófot akarták meghívni és pedig úgy, hogy a közigazgatási jogot Tomcsányi Mór dr. egyetemi tanár adta volna elő.

A másik mód, amelyen Apponyi tanárságának megsemmisülése nyilvánosságra jutott, az volt, hogy a kultuszminiszter értesítette az egyetemi tanácsot, hogy Apponyi Albert gróf tanári meghívását megerősítés végett nem terjesztheti fel, mert ő felsége 1910. őszén a tanszékre vonatkozó alapítványt a két tantárgy tanítására együttesen tette, már pedig Apponyi csak közjogi előadásra nyert meghívást.

Apponyi Albert gróf tanársága tehát teljesen kútbaesett. A meghívás idején különben is sok esett az egyetemi tanács határozatáról, amelynek hátamögött felekezeti tendenciákat is láttak, különösen azért, mert a meghívás mellett olyanok harcoltak leginkább, akiknek személye és multja, szavai és tettei az ilyen tendenciákat igazolták is. A határozatot azonban mint tudjuk, épen a kar legelőkelőbb tudós tanárai, Schwarc Gusztáv, — Láng Lajos, Plósz Sándor felebezték meg s az, hogy Apponyi Albert gróf meghívása nem sikerült, az ő érdemük.

A meghívás visszautasítása és Apponyi Albert gróf tanárságának megsemmisülése különben a legtöbb helyen a legnagyobb megelégedést fogja kelteni. Á

HIBEK

Látogatás Kubelik családjánál.*

Idegen földön, messze innen
Van egy tündéri palota,
Rózsás kertjének párja nincsen,
Bezörgtettem én is oda,

* Utrechtből hazajövet, Prágához közel, Kolin állomáson kiszálltam s az innen háromnegyed óra távolságra eső Kubelik-kastélyba mentem. Szívemet örömmre gyújtotta, hogy a debreceni polgárnak, a hírneves Kubeliknek öt szép leánya milyen szépen beszél magyarul. Ennek látása alatt született ez egyszerű közlemény. K. T. K.

Hol Orfeusz blüvös dalát
Varázshegedű adja át.
Kubelik világhírűvének
Fényét ragyogja remek ének.

Dalom ma más mesét regéljen,
„Csehországban magyar világ!”
Dobog a szív, ihletve mélyen,
Derűs, mosolygó, szép egem.
Csendül a dal... magyar beszéd!
Jó anyjukat áldjuk ezért,
Hogy a nagy művész házanépe
Magyart másért nem ad cserébe.

Körükben itt a messze földön
Magamat haza képzelem
Náluk idom kedvemre töltöm,
Derűs, mosolygó, szép egem.
Lánykák! Ha majd fény vesz körül
S egy-egy emléket eltörül:
Csak egy vésődjék mélyen szívetekbe,
Magyar anyának édes anyanyelve!
Kulin, 1911. június 29.

Könyves Tóth Kálmán.

— **Dorotya főhercegnő nagybeteg.** Orleánsi Fülöp herceg felesége, Mária Dorotya főhercegnő, súlyos betegen fekszik az alcuthi kastélyban. A főhercegnő, kinek vakbélbaja van, Angliában megoperálták, de baja, ugylátszik, kiujult, mert hazajött és azóta betegen fekszik a főhercegi birtokon. Herzl Manó dr. egyetemi tanár automobilon naponta kimegy a fővárosból Alcsuthra, hogy a főherceggasszonyt kezelje. A főhercegnő állapotában eddig nem állott be javulás.

— **Meghalt a zirci apát.** Zircről táviratozzák: Vajda Ödön Pál, a zirci cisterciata rend főpapja tegnap este váratlanul meghalt. A 77 éves öreg főpap halála úgy a katolikus világban, mint az egész országban mély részvételt kelt. Kiváló egyéniség volt, akinek nevéhez sok nagy tett emléke fűződik. Vajda Ödön Pál kaposváron 1834-ben született, 1852-ben lépett be a ciszterciata rendbe és 1892-ben lett annak főpapja. Temetése szombaton e hó 15-én lesz.

— **Tanítók gyűlése.** A debreceni református egyházmegyei tanítóegyesület évi rendes közgyűlését holnapután, szeptember 9-én 9 órakor tartja meg az egyház tanácstermében. A közgyűlésnek egyik legfontosabb tárgya a debreceni tanítótöbbséggel való egyesülés ügyének előkészítése lesz, miért is az elnökség pontos megjelenésre kér minden tagot.

— **A vegykísérleti állomás Debrecenben.** Megemlékeztünk már arról, hogy a földmívelésügyi miniszter Széll László dr. útján tárgyalásokat folytat a várossal, hogy milyen hozzájárulást adna a városban könnyen hozzáférhető helyen tervezett vegykísérleti állomás létesítéséhez. A tárgyalásokra a tanács mai üléséből Magoss György dr. főügyész, Medgyaszay Miklós tanácsnokot, Aczél Géza főmérnököt és Kondor Kálmán főszámvevő helyettesét küldte ki.

— **Az automobil bérkocsik taksája.** Megemlékeztünk arról, hogy a főkapitány öt automobil bérkocsi részére engedélyt adott és ezeket legközelebb taxaméterrel látják el. A főkapitány a taxaméteres díjak megállapítására vonatkozóan ma előterjesztést tett a tanácsnak s egyben bejelentette, hogy milyen díjakra állapított meg ideiglenesen. Ezt a jelentést a tanács tudomásul vette s így a taxaméter behozataláig az autóbérkocsik fuvardíja — mint már közöltük — az első negyedórára két korona, minden következő negyedórán egy korona. A főkapitány azt is javasolta, hogy a taxaméter behozatala esetén a következő díjakat állapítsák meg: 2 személyre nappal 600 méterre 1 korona 20 fillér, éjszaka 450 méterre ugyanannyi s minden 200 méter után 15 fillér emelkedés. Egy csomag 20 fillér, öt perc várakozás 20 fillér. A tanács azonban azt mondta ki, hogy

az erre vonatkozó díjszabás tárgyában csak akkor tegyen előterjesztést a főkapitány, ha a taxaméterek megérkeztek.

— **Elhunyt kereskedelmi tanácsos.** Kassáról táviratozzák: Szombaton délután hirtelen és váratlanul meghalt a kassai kereskedő világnak és a társadalomnak egyik nagyrabecsült, tekintélyes tagja, Letzter Simon. kir. kereskedelmi tanácsos, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, a kassai szabadkőművespáholy főmestere, a kamara agilis tagja. Halálesete mély részvételt keltett széles körben, mert a jószívű, jókedélyű 71 éves öreg urat mindenki szerette, becsülte és tisztelte. Letzter Simon a hetvenes években fényképész volt, akinek művészi képei híresek voltak. 1877-ben, mikor a király Kassán tartózkodott, az a kitüntetés érte, hogy műtermében felkereste és levétette magát. A kiválóan sikerült kép fölött Öfelsége is megelégedését fejezte ki és a festőművészek még most is ezt a képet használják a királyról festett portretjükökhöz. Hasznos és tevékeny működést fejtett ki a kassai kir. törvényszéknél, ahol mint kereskedelmi ülnök adott nagybecsű véleményeket. Temetése tegnap délelőtt volt igen nagy részvétel mellett. Letzter József udvari fényképész nagybátyját gyászolja az elhunytban.

— **A fővárosi pékmunkások harca.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A munkások a következőket kérik: Két órával rövidebb munka keret (a műhelyben tartózkodási idő), egy órával rövidebb munkaidő, jövő évi május hó elsejétől két korona heti lakpénz és heti három korona béremelés. Ezzel szemben a munkaadók 14 órai munkakeretet, 10 órai munkaidőt kívánnak és a minimális munkatelljesítmény szerződésbe vételét. A mesterek a megállapodás értelmében most már rendre zárják ki a munkásokat, úgy hogy ma már csak kenyérsütés lesz, aprósüteményt egyáltalán nem sütnék.

— **A báró Rothschild-család Pöstyén-fürdőn.** A világhírű bankárcég frankfurti törzházának nesztora, orvosai tanácsára Pöstyén-fürdőbe utazott, hogy az ottani radium-iszapforrásoknál keressen gyógyulást csúszos bántalmái ellen. Kisérletében nagyszámu szolgaszemélyzet érkezett és a legszebb villát bérelték ki az egész idényre. Jellemző, hogy az orvosok a pacienseknek — a 80 éves Matild bárónőnek — Pöstyént javasolták, holott Frankfurt közvetlen közelében fekszik Wiesbaden, melynek indikációi meg egyeznek a pöstyéniekével. Az orvosok Pöstyént a beteg magas korára való tekintettel is előnyben részesítették, mivel itt a lokális iszapgyógyászmód révén gyenge szervezetűek is kiváló eredménnyel kezelhetők.

— **A szülői gondatlanság áldozata.** Özveggy Tarcsi Józsefné ma mosás közben a mosószóda oldatot a földre helyezte, ahol 16 hónapos kisgyermek, Irma játszadozott. A kisleány a marólugból ivott s oly súlyos belső sérüléseket szenvedett, hogy most a kórházban haldoklik. A rendőrség megindította az anya ellen az eljárást.

— **Korcsmai verekedés.** Elek János szotyori telepi lakos ma följelentést tett a rendőrségen, hogy tegnap este az egyik korcsmaiban valaki alaposan elverte. A tettest azonban nem ismeri. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Nagy árvíz Erdélyben.** Gyergyószentmiklósról táviratozzák: Gyergyóbékás községet és határát a hegyekről leomló vízáradás tönkretette. Hetezer lakos van hajlék és kenyér nélkül. A vízár az összes utakat elrontotta, úgy, hogy a községbe semmi élelmiszert bevinni nem lehet. A lakosság a legnagyobb nyomorban van.

Sepsiszentgyörgyről táviratozzák: A hosszantartó esőzések miatt az Olt folyó víze két és fél méterrel nőtt és kiöntött. Kovászna mellett a vasuti töltés öt kilométernyi hosszúságban víz alatt van, úgy, hogy a

vasúti forgalom szünetelni fog. A vízáradás a természetben óriási károkat okozott.

— **Halálozás.** Hajduböszörményből jelentő tudósítónk, hogy Beke Antal református orgonista kántor, a Magyar Református Énekvezérek Egyesületének tiszteletbeli tagja, a városi dalkör diszkarnagya, a hajduböszörményi főgimnázium volt ének- és zenetanára szombaton délután ötvennyolc éves korában meghalt. Elhunyt széles körben mély részvétet keltett. Ma délután három órakor ment végbe a temetése a hajduböszörményi közönség nagy részvéte mellett.

— **Iszákos emberek gyakran szenvednek gyomorhurutban,** melytől csak nagyon nehezen tudnak megszabadulni, mert az italtól nem képesek teljesen elszokni. Az ily egyének vegyének be naponta két-háromszor félórával az étkezés előtt 2—3 evőkanálnyi természetes **Ferencz József-** keserűvizet s csakhamar tapasztalni fogják, hogy a gyomorhurut tünetei következetesen elmúlnak.

Igy a budapesti magy. kir. tudom. egyetem II. belgyógyászati klinika kimutatása szerint egy férfinél, ki iszákossága következményeként idült gyomorhurutban szenvedett, az étvágy a Ferencz József-keserűviznek már két napi használata után feltűnő módon fokozódott.

A valódi Ferencz József-keserűvizet mindenki beszerezheti a jobb fűszerkereskedésekből és gyógytárakból.

— **Népiszkola a Tégyláskertben.** A Tégyláskert lakosai akiknek szorgalmas munkája a Tégyláskertet szépen fejlődő, hatalmas teleppé tette, már több ízben és most legutóbb újra kérték a várostól, hogy a Tégyláskertben iskolát építsen. Az iskola részére 600 négyzetöölös telket is ajánlottak fel. A telepen ma 160 iskolaköteles gyermek van, akiknek most, ha iskolába akarnak menni, az igazán távol fekvő ispotályi iskolába kell járniok. A napokban a kertészségben künn járt Kovács József polgármester, Könyves Tóth Mihály dr. kulturatanácsnok és Nyiri Ernő dr. 'örvényhatósági bizottsági tag, aki tolmácsolta a polgármester előtt az iskola nagy szükségessége okozta mozgalom igazságát s kérte a kertészségiek kérésének támogatását. Kovács József polgármester és K. Tóth Mihály dr. tanácsnok jelentése kapcsán tárgyalták ma a tanácsülésen, ahol kimondta a tanács, hogy a tégláskertiek kérését méltányosnak tartja s annak teljesítése érdekében mindent megtesz. Most átírnak a debreceni református egyház presbiteriumához, hogy hajlandó-e a fölláttatandó iskolába két tanerőt alkalmazni. Az iskolát ugyanis úgy tervezik, hogy abban két osztály legyen, az I—II. és III—IV. együtt.

— **Schmidt jönevű cirkusza,** mely múlt évben is elsőrangú társulatával, kitűnően idomított lovaival feltűnést keltett, ez évben ismét városunkba érkezik. Nagy művész gárdával jön és augusztus hóra már meg is kapta az engedélyt a főkapitányságtól.

— **Kétszázhetvenöt ember vízbe fullt.** — Newyorkból táviratozzák: A Santa Rosa gőzösnek a kaliforniai parton történt zátonyra jutásáról újabban érkezett hírekből kitűnik, hogy a katasztrófának sokkal több emberélet esett áldozatul, mint hitték. A szerencsétlenséget az idézte elő, hogy a hajó kormányosa egy nagyon erős fényszórót, melyet a zátonyrajutás helyén dolgozó vasúti munkások használtak, világító jó tűznek nézett. Minthogy az a sérülés, melyet a megfeneklés a gőzösn okozott, eleinte nagyon csekélynek látszott, a kapitány meg se kísérelte, hogy az utasokat partra szállítsa. A kora reggeli órákban azonban a hajó az erős hullámmás miatt olyan léket kapott, hogy a hajótest valóságilag kettévált. A vészjelzésekre a teljesen lakatlan partról semmi válasz sem érkezett. Az első vízrebocsátott mentőcsónakot a háborgó hullámok sziklához vágták és összezúzták. Végre sikerült a partról mentőköteleket bedobni, melynek ügyes alkalmazásával 192 utast megmentet-

tek. A többiek, számszerint 275-en, a tengerbe fulltak. A megmentetteket teljesen kimerült állapotban Santa Barbarába vitték.

— **Budapest legnagyobb magánpalotája** lesz a Generali épülete. Erről a budapesti „Az Est” a napokban a következőt írta: A Generali trieszti általános biztosító társulat megvette a Mária Valéria-u. 19. szám alatti Heinrich-féle házat, úgy hogy most egy tömbben 6 ház felett rendelkezik: mert az övé az Eötvös-tér 1. sz. a. és 2. sz. a., a Ferencz József-tér 2. sz. a. és a Dorottya-u. 14. sz. a., 12. sz. a. és 10. sz. alatti házak. Ez a tömb együttvéve 1506 négyzetöölös terület és 5 és 1/2 millió korona értéket képvisel. A társulat ezen a nagy telken egy egységes intézeti palotát kíván felépíteni és pedig úgy, hogy előbb lebontatja az Eötvös-tér 2. sz. a. és Dorottya-utca 14. sz. alatti lévő fél-tömböt, azt felépíti, azután lebontásra és felépítésre kerül a tömb másik fele, úgy hogy körülbelül 8—9 év alatt el fog készülni az a díszes palota, amelynél nagyobb magán-kézsben Budapesten alig lesz. Az első lebontást a társulat 1914. év november havában fogja megkezdeni. Az új épületben el lesznek helyezve a Generali irodái 400-nál több tisztviselővel, továbbá a Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t., az Első o. ált. baleset elleni biztosító-társaság, a Minerva ált. biztosító r.-t., az Univerzale ált. népbiztosító-társulat, az Európai utipodgyászbiztosító r.-t. és a Bizalmi bank r.-t., úgy hogy ebben az épületben több mint 600 tisztviselő fog működni.

— **Egy kisleány tüzhála.** Hajdudorogról táviratozzák: Borzalmas módon pusztult el tegnap Lelesz Imre dorogi napszámos 9 éves Ilonka nevű kisleánya. Tegnap reggel ugyanis odahaza egyedül volt s a tüzhelyen burgonyát főzött. Főzés közben közel ment a tüzhelyhez, ahonnan egy szikra a ruhájára pattant s azt lángba borította, a megrémült kisleány az udvarra futott s ott égő ruhával szaladgált, mignem eszméletlenül összesett. Mire a szomszédok a sikoltozásra előjöttek és a kisleány égő ruháját eloltották, akkor már Lelesz Ilona olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy este kilenc órára már meghalt. Az ügyészség elrendelte a vizsgálatot, hogy kit terhel a felelősség a szerencsétlenség miatt.

— **Rácz Sándor fővárosi tanár fiuinternátusa** (B.-pest legszebb és legegészségesebb részén: a Dunaparton, a parlament mellett) fölvesz teljes ellátásra polgáriba, realba, gimnáziumba és kereskedelmibe járó tanulókat. Az intézet közvetlen közelében vannak az V. ker. állami realiskola és gimnázium, keresk. akadémia és felsőkereskedelmi, fővárosi polgári iskola. Az internátusban kiváló középiskolai és szaktanárok készítik elő a tanulókat leckéikre. Francia, német és angol tanítás és beszélgetés, zene, torna. Magán tanulóknak külön kurzusok. Prospektust szívesen küld az intézet igazgatója: Rácz Sándor, fővárosi felső keresk. isk. tanár, V. Személynök-u. 7.

— **Megnyitják a homokkerti utat.** A tanács mai ülésén kimondta, hogy miután a homokkerti ut kisajátítási, kártalanítási ügye elintéztést nyert s az utépítés munkáit is befejezték, az iskolaépületig terjedő fűutat most megnyitják és átadják a forgalomnak. A homokkerti ut megnyitásával a kertéségi lakosság egy régi, jogos és méltányos kérése és vágya teljesül.

— **Albach új műsorral lép fel ma este** az Arany Bika Mulatóban bemutatja a „Budapesti idegenvezetőt” is, mely egyike volt a Fővárosi orfeum slágereinek. Kivüle fellép Szász Ilona, Jonny és Charlie, stb. Előadás kezdete 9 órakor.

— **Maróluggal megmérgezett gyermek.** Hajduböszörményből jelentik: Péter Sándorné a napokban szappant főzött. A szappan főzésből visszamaradt maróluggot azonban olyan helyre tette, ahol mindenki könnyen hozzáférhetett. Így történt, hogy Péterné kis unokája is megtalálta a veszedel-

mes mérget, amelyből nagyobb adagot le-sánál a nyers jövedelemből csak az üzemenyelt. A szerencsétlen gyermek néhány órai kintlódás után meghalt. Az ügyészség a gondatlan nagyanya ellen megindította a vizsgálatot.

— **A n. é. közönség** és a tisztelt tag urak sz. tudomására hozom, hogy 4 hétre terjedő szabadságom a mai nappal megkezdtem. — Mindezek dacára az általam kezelt fürdőjegyek kaphatók lakásomon, Simonffy-u. 42. szám alatt és a Zion-egylet udvarhelyiségében, Piac-utca 63. sz. Tisztelettel Kohn Hermann, eljáró.

— **Tűz.** Vasárnap délelőtt kilenc órakor az Arany János-utca 33. számú ház egyik kéménye kigyulladt. A tüzet bejelentették a tűzoltóságnak, amely gyorsan megjelent a helyszínen, de dolga már nem akadt, mert a tüzet közben elfojtották.

— **A kidobott részeg ember.** — Kovács László napszámos tegnap addig garázdálkodott részegen az egyik korcsmában, míg a tulajdonos megunt a dolgot s a részeg embert kijökte. A kilökés azonban oly szerencsétlenül sikerült, hogy Kovács a kövezetű erősen megütötte a fejét. A mentők vitték be a kórházba. A rendőrség a tettesek ellen megindította az eljárását.

— **Ma, kedden, f. hó 11-én** kezd megvendéglátékát egy szegedi orfeum társulat a Nemzeti Kávéházban, a vasúttal szemben, mely társulat mostanáig Szegeden működött óriási sikerekkel és eljöttek hozzánk Debrecen városába, hogy élvezetes estéket szerezzenek a közönségnek. A társulat speciális erőkből van összeállítva és magas nivón áll, előre látható, hogy a társulat óriási sikereket fog elérni. A műsorból egyes ismert nevek, Magyar Gyula, Sipos Jolán, László Nelli, Erdélyi Teri, Fehér Lajos, elég garanciát nyújtanak a műsornak tetszéséről.

— **Lezuhant a szalmakazalról.** Balmazújvárosról jelentik: Kiss Péter munkás az egyik tanyán munkaszünet közben felmászott az egyik magas kazalra s ott lefeküdt aludni. Álomban azonban lezuhant a több méternyi magasságból úgy, hogy holtan maradt a mezőn. Mire a többi munkás a balesetet észrevette, Kiss Péter már halott volt. A szerencsétlen embernek a nyakacsigolyája törött el.

— **Építkezési kölcsönöket gyorsan és előnyösen folyósít a Debrecenvidéki Takarékpénztár mint szövetkezet.** Piac-utca 32., volt Szedlák-ház.

— **Kristály szikvizet** igyunk, a kristály kutból, félliteres palack 4 fillér, literes palack 8 fillér, megrendelhető a Vendéglősök kristály-szikvizgyár r. t.-nál Erzsébet-ut 29. Telefon 820.

— **Modern faliképekben állandó ujdonságok** Theosz Arthur papíráruházában.

— **Disz munkák, Plüsskeretek** művészi kivitelben készítettnek Antalffy Ferenc disz-műkönyvkötészetében Piac-u. 31.

— **Törlesztéses kölcsönök** 6—10 évre házak, földekre, valamint építkezésekhez olcsó és előnyös feltételek mellett a Kereskedők és Iparosok Hitelszöv.-nél, Csapó-u. 1. szám.

— **Könyvelésben jártas** könyv. üzletemben azonnal felvétetik. Cim a kiadóhivatásban.

— **Zwiback Lajos és testvére** cs. és kir. udvari szállítók mindennemű kész blousai Debrecenben csakis Halmágyi Sámuel divatházában szerezhetők be.

Pontos zsebórák
Halász Nándor
ujonnan berendezett arany, ezüst, élszer, óra üzlete
a Debreczeni Első Takaréknál
új épületében.

Megnyílt a GLÜCKEDE
 ujonnan berendezett
czipő-, kalap- és uridivat üzlete
 a debreczeni első takarékos épületében.
 Figyelmes kiszolgálás. Olcsó szabott árak.
Telefon 602.

Üzlet áthelyezés miatt
 az összes raktáron levő saját gyártmányú
 férfi-, női- és gyermek czipők mélyen le-
 szállított árban adtnak el
Fischer Menyhért czipő üzletébe
 Piac-u. 9. sz. Üzletemet ujonnan berendezve
 és megagyobbítva Piac-u. 9. sz. alá a volt
 Márton Gyula helyiségébe helyezem át.

Regény-csarnok.
FEHÉR FALAK.
 REGÉNY.
 Irta: **MAX PEMBERTON.**
 Fordította: **Szebenyel József.**
 III. FEJEZET.
 A férfi.

Rudolf gróf kísérte le Ulusiát a bányába és vele érkezett a rabkai rendőrség három főtisztje, akik csillogó egyenruhájukban, dzsidás sisakjukkal úgy festettek, mint valami diszes testőrség. Tisztelegtek katonásan, feszesen megálltak, majd rövidesen egy kis rendőrcsapat csatlakozott hozzájuk és hamarosan jelentették, hogy minden készen van.

A társaság a nagy teremben gyülekezett és ott vártak egy kis ideig a püspökre, aki hamarosan megjelent lila ruhájában. A bárónő óvatos kérdéseket intézgetett a vászon köpönyegek és szeges czizmák dolgában, de megértették vele, hogy a székesegyházba menet arra nincs szükség, mert az az ötemeletnyi földréteg legmagasabbján van, csak alig néhány száz méternyire a föld alatt. A kis bárónőnek ez nagy gondot okozott, mert féltette a kalapiját, de a várnagy a botjával intett, az ajtók megnyitáltak és a társaság megindult lefelé.

Kövessük őket figyelmesen abba a csodálatos földalatti világba.

Eleinte csak egy széles márványlépcsőn haladtak lefelé. A fehér márvány csillogott a számtalan villanylámpa fényében és az itt-ott felállított fényes egyenruhás rendőrök őrizték a tündéres fényben uszó fehér lépcsőcsarnokot, mintha valami vár lett volna. Végre egy nagy, bársonnyal bevont, arannyal díszített lifteben helyezkedtek el, amely gyorsan vitte őket le a mérhetetlen mélységbe. Tündérországból vitték a várkisasszonyt le a mesék országába, a csodák világába, a titkok szívébe.

Mint mikor a napvilágból, az örök világosság országából egy pillanat alatt az örök sötétségbe suhannak át, a napfény valóságából az álmvilág csodáiba, egy olyan országba ért a kastély urnője, ahol az emberek a napvilágot alig látták meg. Ulusia egy más világban találta magát.

Erre nem volt lekészülve. Beszéltek neki ugyan a sóbányák csodáiról, de fiatal gyermeképelet el tud-e képzelni olyan csodát, mint amit ezek a bányák természetben nyújtottak. A Rabka-bányák hosszú, végtelen utait kőszó falak szegélyezték. Az utak kőszóból valók voltak, a hidak sóból valók, az üregek, a házak, a boltok oldalt mind fehér csillogó sóból volt vágva, építve, a források körül a művészi medencék mind, mind egy fehér csillogó só volt itt, hogy szinte kápráztatta a szemet, amint megtört rajtuk a villamos fény. Még kioszkok is voltak a tereken, művészi izlésű gyönyörű helyek. Ezernyi ivólámpa szórt a fényt és szinte bántotta a szemet a vakító fényesség.

(Folyt. köv.)

Nagy raktár mindenféle használati és díszmű árukból.

Vendéglők, szállodák és nyári mulatóhelyek figyelmébe.
 Legmegfelelőbb és izékes kitanús
 minőségű
üveg és porcellánművek
 valamint **alpakka, alpaka ezüst, zinnacél vagy acél evőeszközök, lámpák, kerti gyertyatartók stb.**
Lám Sándornál
 Debreczen, Piac-utca 5. kaphatók.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

László Zsigmond ÁLLATORVOSI RENDELŐ IRODÁJA
Rákóczi-utca 3. sz.

Reichmann divatáruháza,

Royal szállodával szemben.
 Csodás csipke-blousok: Kor. 2.20, 3.50, 4.50 és feljebb. Japán blousok voile és mosó de-lain Kor. 2.30, 3.40. Japán blousok madeira selyem- és gáz különlegességek. **Gyermekruhák**, mosó, kreton, vaszon, pike K 1.80-tól. Madeira és batiszt **gyermekruha** különlegességek. Fekete cloth-szoknya kor. 1.96-tól. Madeira és selyem napernyők, férfi-, női- és gyermekharisnya különlegességek. Csipkefüg-gönyök és ágyterítők,
madeira himzett batisztok 88 fillértől.
 Szabó kellékek, rövid-, diszárúk. Férfi-, női és gyermek fehérneműek dus választékban.
Piac-utca 85. sz. Wiener-palota.

Gyertyánliget Máramaros- megye ::
 a legjobb, leggyógyosabb, klimatikus hegyi gyógyhely, asványfürdő és vizgyógyintézet.
 Csodálatos szép magas fekvés, por- és szélmentes, ózondús, enyhe levegő, kitűnő ízű és könnyen emész-
 tethető tiszta vasforrások. Teljesen berendezett vizgyógy-
 intézet. Legradikálisabb gyógsiker: véréngedényeség,
 sápkór, idegesség, neurasthenia, gyomor-bélbajok és
 női bántalmaknál. Kényelmes, csinos lakások és igen jó
 ellátás. Igen mérsékelt árak. — Idény: május-október.
 Vasúti állomás: Nagy-Bocskó, Gyertyánliget. — Elő-
 nyök: 1. Olcsó árak és tisztelen átvétel. 2. Enyhe éghajlat
 és barátságos környezet. 3. Közeli vasutállomás és jó közle-
 Interurban telefon. **A fürdőigazgatóság.**

Donogán és Somossy
 Debrecen, Kistemplom-bazár.

Mindenféle szőnyegek, Függönyök, Ágy és asztalterítők, Utazó takarók, Lópokrócsok, Cocus lábtörlők, Linoleum
Óriási raktára!

Ma és a következő napokon
Nemzeti kávéházban

(vasúttal szemben)
 Szegedi orfeum társulat kezdi meg vendég-játékát egy speciális és magas nivón álló műsorral.

- Műsorból kiemelendők:**
- Bekefi Jolán . . . . . Táncz művésznő
  - Perenyi Nusi . . . . . Subrett
  - Erdelyi Feri . . . . . Steinhárd mulató tagja
  - Bokor Gizi . . . . . Énekesnő
  - László Nelli . . . . . Cabaré diva
  - Sipos Jolán . . . . . ? ?
  - Grethe és Gusztó . . . . . Átváltozó duett
  - Fehér Lajos . . . . . Komikus
  - Magyar Gyula . . . . . Jellem humorista
  - Otto Höll . . . . . Karnagy.

Naponta változatos műsorral.
Kezdeté 9 órakor.

Fenntartott hely 1 kor. Belépő jegy 60 fillér.
 Kegyes pártfogást kér

az Igazgatóság.
 Előadás után csigány zenekar játszik reggelig.

„Gyöngyvirág Crème“

az arozkrémek gyöngye!

Szeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. Szí-
 mává, fehérré és lágyító teszi az
 arozt! Sem higanyt, sem ómot
 nem tartalmaz. A nappalra való
 krème nem zsíroz, míg az éjjelre
 való zsíroz. Egy tégely ára 1 korona.
 Kapható:

Mihalovits Jenő
 „Kigyó“ című gyógyszerárában,
DEBRECZEN.

A bécsi, londoni és párizsi kiállításokon arany érem-
 mel és oklevéllel tüntették ki

a Fáy arczorómet Fáy szappant és Fáy poudert

mint legjobb arczszépítő szer, melynek használatától
 minden szeplő és májfolt 3 nap alatt eltűnik! Ára
 1—1 korona. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz
 gyógyszerárába
 Kossuth-utca 8. (A színházlelt.) em

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

Ki venne nőül 20 éves, csinos, teljesen egyedül álló árva leányt **400.000 kor.** vagyennel? Csakis komoly ajánlkozók (ha vagyontalanok is) irjanak e címre: **Fides, Berlin 18.**

Idéhi ref. tanító nőül venne 20-25 éves ref. vallású árva leányt vagy özvegy nőt, ki legalább 10,000 K hozományával rendelkezik. Csak komoly szándékuak irjanak e lap kiadóhivatalába «Komoly» jelige alatt.

Melyik uri ember volna hajlandó csinos, molett urinövel ismeretség hiányában levelezni, azok irjanak «Unatkozom» jeligére e lap kiadóhivatalába.

Fiatal bankhivatalnok csinos leány vagy özvegyasszony intim barátságát ohajtja, kit esetleg anyagilag is támogatna. Jelige «Mignon» kiadóhivatal.

Betöltendő.

Tanoncok. Vas és rézbutor lakatos, és fényező tanoncok fizetéssel felvétetnek a Vas és Rézbutorgyár r. t.-nál.

Műasztalos tanuló fizetéssel felvétetnek. Kovács Gyula, Darabos-utca 17.

Iroda takarítást tisztán, olcsón elvállalok Homok-utca 135.

Tanonc kitűnő mesterséghez felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Gyakorlat gépirónó, jóírással irodába állást keres. Cime a kiadóba.

Nyomdásztanonc, ki 14 életévét betöltötte és két középiskolát végzett, felvétetik Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-u. 49.

Háziszolga jó fizetéssel felvétetik lapunk nyomdájában, Piac-utca 49.

Kifutó fiu kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Adás-vétel

Háziaszonyok büszkesége egy jól sikerült kávé. Állandóan friss pörkölésű kávé ajánlok, esetleg villanyüzemű kávépörkölő gépen a vevő előtt válogatott kávéfajokból azonnal pörköltve. Deutsch Lajos, Piac-utca 38.

Gőzerővel pörkölt, naponta friss, zamatos kávé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében, Rózsater 3. Városház-utca 2. Pénzügyi palota.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-rüggöny, tute és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, női öntényre vagy tükör, kép és butor, a ma naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeké, hogy egy próba-bérvásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Sámuel.

Változó szegedi édes, nemes és rózsás paprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő nagykereskedésében, Városház-u. 2. Rózsater 3. Pénzügyi-palota.

Munkások figyelmébe. Legolcsóbban vásárolhat férfi ruhát, cipőt, csizmat, kalapot és ingeket a **Munkás bazárban** Bádogos-utca Nuszbaum Hermann czégnél.

Röszár-léle Csapó-utca 68. számú háznál egy hentes üzlethelység felszereléssel kiadó. Csillag-utca 104. számú ház eladó. Értekezni lehet Busi-u. 17.

Zsákok, vízmentes és rostáló ponyvák ugy kölcsön, mint megvételre igen olcsón beszerezhetők **Fohn József** zsáküzletében Petőfi-tér, a pályaudvar közelében.

Legolcsóbban lehet butorokat vásárolni Welsz Gyulánál Széchenyi-utca 19. szám, kényelmes havi részletfizetésre is.

Alig használt gázcillárok jutányosan eladók. Arany János-utca 23.

Eladó ház, Erzsébet-utca 43. szám alatt. Évi jövedelme két ezer korona. Értekezni lehet Csapó-utca 77. sz. alatt Jakab István tulajdonossal.

Eladó egy új, alig használt selyem ruha. Czim a kiadóba megtudható.

Makulatur papiros kapható Piac-utca 49. szám alatt az emeleten.

Olajos hordók kaphatók Piac-utca 49. sz. alatt a keresztépületben.

Görczvet házilag készült kapható. Czim a kiadóba.

Lakás.

A Hungáriában egy modern, új 4 szobás utcai lakás augusztus elsőre kiadó.

József kir. herceg-utca 14. szám alatt 4 szobás udvari lakás kiadó. Villanyvilágítás. Ugyanott nagy pinczeraktár.

Deák Ferenc-u. 15. számú háznál udvari lakás kiadó.

Forgalmas helyen, piacához közel, szép tágas üzlethelység azonnal kiadó. Értekezni Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedőnél.

Egy modern utcai emeleti lakás Arany János-utca 39. sz. alatt kiadó. Értekezhetni Turai Farkasnál.

Különbö.

Arany, ezüst és ékszer munkákat a legolcsóbban készít Tuschák Vilmos ékszerész Halicz 4. sz.

Welsz Ferenc épület és mű-butor asztalos József kir.-h.-u. 60. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkákat elsősorú kivitelben, mérsékelt árban.

Kaszás telepen

Fancsovics-utczán a vámospércsi-ut közvetlen közelében

házhelyek

igen előnyös feltételek mellett eladó. A föld vályogvetésre alkalmas. **Homok a helyszínen ingyen áll a telkevevők rendelkezésére.**

Vevők a **Jelzalog és Hitelbank-nál** (Piac-u. 30. földszint) jelentkezhettek, hol a telkekre és esetleg az építkezésre megfelelő kölcsönt is kaphatnak.

Simonffy
utca 55.

Ruhafestő.

Széchenyi-
utca 6.

GÖZTISZTÍTÓ.

Wacha Róbert
Debreczen.

Telefon 840. Telefon 840.
Vidéki megkeresések és megbízások a főüzletbe:
Simonffy-u. 55. sz. intézendők.

Ágytoll-
tisztító.

Varga-
utca 35.

Vegy-tisztító.

Verbőczy-
utca 14.

Tetra ruházat.

Férfi ing, — Férfi alsó nadrág, Fűrdő köpenyek és lepedők.

Gyermek ujjas, nadrág és peluska. Ajánlható kitűnő minőségek.

Donogán és Somossy

özégnél

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Előleges értesítés.

A debreczeni Vas és Rézbutorgyár részvénytársaság Ispotály lapon levő saját gyártelepét legújabb vivmányu gépekkel felszerelt **butormárványiparral bővíti ki** és a Belga, Olasz, Francia és Magyar I. rendű nyers márvány fajok megérkezése után üzembe helyezi.

Egyben a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlja immár általánosan elismert és többszörösen kitüntetett vas és rézbutor gyártmányait, a melyek **mindegyike czégnél czimkejével van ellátva.**

Beszerezhetők minden nagyobb butor és vaskereskedőnél, ennek hiányában pedig saját telepükön levő raktárukból a legmérsékeltbb gyári áráért.

Péterfia-utczai

14. számú ház
eladó.

Értekezhetni a **Leszámtoló és Pénzváltó Bank** r. t.-nál, Piac-utca 19. sz.

740—1911. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. járásbírósnak V. 3342/4. 1910. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Tóth Gyula debreczeni lakos részére, debreczeni lakostól 157 kor. 84 fillér tőke, ennek 190. év április hó 1. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 73 kor. 46fillér perkölttség erejéig 1910. évi október hó 29-én bíróságilag lefoglalt és 680 koronára becsült butorokból álló ingóságok **1911. évi július hó 13-án délután 5 órakor** kezdetét veendő és Sestakert Komlóssy-u. 48. sz. alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendelitetik.

Debreczen, 1911. évi június hó 18.

Oláh Géza, bírói kiküldött.